

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2883

Vragen van de leden **Paternotte**, **Paulusma** en **Bamenga** (allen D66) aan de Ministers van Buitenlandse Zaken en Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *een mogelijk naderend staakt-het-vuren in Gaza* (ingezonden 8 juli 2025).

Antwoord van Minister **Veldkamp** (Buitenlandse Zaken), mede namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (ontvangen 21 augustus 2025).

Vraag 1

Klopt het dat een nieuw staakt-het-vuren tussen Israël en Hamas in Gaza op korte termijn tot stand zou kunnen komen?

Antwoord 1

De oorlog in Gaza moet stoppen. Een onmiddellijk staakt-het-vuren is noodzakelijk voor het vrij krijgen van de gijzelaars die zijn ontvoerd door Hamas, kan bijdragen aan de snelle, massieve opschaling van humanitaire hulp voor de noodlijdende bevolking, en is een noodzakelijke stap voor het bereiken van een duurzame oplossing. Over de ontwikkelingen rond het staakt-het-vuren staat het kabinet in nauw contact met partners die een bemiddelende rol spelen in de onderhandelingen, waaronder Qatar, Egypte en de Verenigde Staten.

Vraag 2

Deelt u de opvatting dat bij een dergelijk staakt-het-vuren de Verenigde Naties (VN), het Internationale Comité van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan onmiddellijk en volledig toegang moeten krijgen tot Gaza om humanitaire hulp te bieden en op te schalen? Zo ja, hoe gaat Nederland zich hier actief voor inzetten?

Antwoord 2

Ja. Nederland roept Israël reeds op om de VN, de Rode Kruis- en Halve Maanbeweging en de relevante internationale ngo's onmiddellijke, veilige en ongehinderde toegang te verlenen tot de hele Gazastrook. Daartoe blijven wij oproepen, in bilaterale dialoog met Israël en in multilateraal verband.

Vraag 3

Klopt het dat tijdens het vorige tijdelijke staakt-het-vuren slechts 35 procent van de humanitaire hulp via de VN en haar partners verliep, en 65 procent via door Israël geselecteerde kanalen? Acht u deze verdeling acceptabel? Zo ja, waarom?

Antwoord 3

Het kabinet kan deze cijfers niet verifiëren. Tijdens het vorige staakt-het-vuren hebben professionele en gemandateerde humanitaire organisaties hun hulpoperaties snel kunnen opschalen. Het bleek dat hulp op grote schaal geleverd kan worden op het moment dat Israël stappen zet om veilige en ongehinderde toegang te verlenen. Nederland blijft benadrukken dat humanitaire hulp via het reguliere humanitaire hulpsysteem – onder leiding van de VN en de Rode Kruis- en Halve Maanbeweging – geleverd moet kunnen worden. Dit garandeert dat hulp volgens de humanitaire principes wordt geleverd en helpt ervoor zorgen dat alle mensen in nood in de Gazastrook, waaronder de meest kwetsbaren, de juiste hulp kunnen ontvangen.

Vraag 4

Deelt u de mening dat humanitaire hulp uitsluitend via neutrale en internationaal erkende organisaties zoals de VN, UNRWA en het Rode Kruis zou moeten verlopen, en niet via een door een conflictpartij geselecteerde of gecontroleerde kanalen?

Antwoord 4

Het is cruciaal dat professionele en gemandateerde humanitaire organisaties, zoals de VN, de Rode Kruis- en Halve Maanbeweging en de relevante ngo's, vrije en veilige toegang hebben tot alle burgers in nood in de Gazastrook. Deze organisaties hebben de capaciteit en expertise om te reageren op de extreme, escalerende noden in de Gazastrook en werken volgens humanitaire principes, neutraal ten opzichte van strijdende partijen. Nederland onderstreept daarom stevast dat hun werk gefaciliteerd en beschermd dient te worden.

Vraag 5

Deelt u de opvatting dat het Gaza Humanitarian Framework (GHF), waarin humanitaire toegang afhankelijk werd gesteld van politieke toestemming van Israël, volledig onacceptabel is? Bent u bereid zich ervoor in te zetten dat een dergelijk model niet opnieuw wordt ingevoerd?

Antwoord 5

Nederland heeft het distributiemechanisme van de *Gaza Humanitarian Foundation* (GHF) afgekeurd, nog vóór de GHF-distributiepunten in gebruik werden genomen. Het was toen reeds bekend dat de manier van werken van GHF niet overeenkomt met de humanitaire principes van humaniteit, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit, gepaard gaat met gedwongen verplaatsing en leidt tot dodelijke situaties. De chaos, met de slachtoffers die bij de GHF-distributiepunten vallen, is onacceptabel, en de gelimiteerde hoeveelheid hulp die GHF distribueert komt ernstig tekort om de catastrofale noden te verlichten. Bovendien is deze hulp voor een groot deel van de bevolking niet toegankelijk. Deze zorgen blijft Nederland onderstrepen in EU-verband en in gesprekken met Israël.

Vraag 6

Deelt u de inschatting dat talloze Gazanen zich in acute medische nood bevinden, mede als gevolg van uithongering en het systematisch vernietigen van ziekenhuizen en medische infrastructuur?

Antwoord 6

Ja. De medische infrastructuur in de Gazastrook is grotendeels verwoest, en dit heeft grote, levensbedreigende impact op burgers in de hele Gazastrook. Zoals ook onderstreept in het gepubliceerde rapport op 29 juli 2025 van het IPC, wordt er gesproken van een situatie van hongersnood met een toename van het aantal doden door honger.

De WHO meldt op 12 augustus jl. dat gezondheidsinstellingen niet de benodigde behandeling kunnen bieden aan patiënten terwijl het aantal slachtoffers door geweld en het aantal patiënten dat lijdt aan infectieziekten blijven stijgen. Momenteel zijn er circa 230 gezondheidscentra – waaronder 18 ziekenhuizen, 10 veldhospitalen, 66 eerstelijnsgezondheidszorgklinieken, 112 medische, mobiele klinieken en 25 ambulancecentra – gedeeltelijk operationeel. Geen enkel ziekenhuis biedt nog volledige zorgcapaciteit,

wegens ernstige tekortkomingen in personeel, apparatuur, medische infrastructuur en brandstoftekorten.

Vraag 7

Is Nederland bereid actief bij te dragen aan grootschalige medische evacuatie uit Gaza, bijvoorbeeld door: het beschikbaar stellen van transportcapaciteit (zoals ambulancevluchten of medische schepen), het financieren van evacuatietrajecten via VN-organisaties of Ngo's en het tijdelijk opnemen van ernstig gewonde patiënten in Nederlandse ziekenhuizen?

Antwoord 7

Uw Kamer is hierover schriftelijk geïnformeerd in de brief van 28 juli jl. Bij het Commissiedebat van 7 augustus is onderstreept dat Nederland onderzoekt welke financiële en praktische ondersteuning het kan bieden voor medische evacuatie en medische capaciteit in de regio.

Nederland spant zich in om Israël ertoe te bewegen ongehinderde en veilige medische evacuatie te faciliteren, ook naar Palestijns gebied (inclusief Oost-Jeruzalem). We werken eraan dat we, middels diplomatieke interventies en in overleg met organisaties die medische bijstand verlenen, de in- en uitreis mogelijkheden voor patiënten naar landen als Egypte en Jordanië zo concreet en effectief mogelijk kunnen uitbreiden. Hiertoe zetten we ook diplomatieke capaciteit in. Uiteraard houden we daarnaast de opvangcapaciteit in de diverse landen in de regio in de gaten. Waar nodig en mogelijk wordt gekeken naar verdere ondersteuning van deze capaciteit.

Het kabinet is daarbij voornemens om een nieuwe bijdrage te doen aan de WHO, met oog op de versterking van medische capaciteit voor patiënten in de Gazastrook en geëvacueerde patiënten in de regio. De WHO speelt tevens een centrale, faciliterende rol in processen rond medische evacuatie uit de Gazastrook, inclusief identificatie, transport en behandeling. Het kabinet acht het van belang dat de WHO zo goed mogelijk wordt ondersteund bij het uitvoeren van deze taken. De details over deze bijdrage worden op korte termijn met uw Kamer gedeeld.

Nederland spande zich reeds in voor de versterking van medische zorg in de Gazastrook en de regio. Vorig jaar hebben we bijvoorbeeld een bijdrage van 3 miljoen euro aan de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) beschikbaar gesteld. Ook hebben we medische hulpgoederen geleverd (ter waarde van 1,5 miljoen euro, ten laste van de begroting van VWS) aan Egyptische ziekenhuizen, die ook toen verreweg de meeste uit de Gazastrook geëvacueerde patiënten opvangen.

De Nederlandse zorg is in principe goed instaat medische evacuees te behandelen, echter acht het kabinet evacuatie naar Nederland op dit moment niet wenselijk. Vanuit patiënt perspectief heeft het de voorkeur om in eigen regio te verblijven aangezien ze hier hulp krijgen in hun eigen taal en familie en naasten nabij zijn. Daarnaast is behandeling in de regio ook doelmatiger, dit biedt de mogelijkheid meer patiënten te helpen. Ook is er nog onderbenutte capaciteit in de regio is. Het heeft de voorkeur deze dus eerst die te versterken.

Vraag 8

Zo ja, welke concrete voorbereidingen treft u daartoe, bijvoorbeeld in coördinatie met andere EU-lidstaten of VN-organisaties? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Zie de beantwoording van vraag 7.

Vraag 9

Hoe beoordeelt u het feit dat vele Gazaanse kinderen als gevolg van de oorlog geamputeerde ledematen hebben, maar protheses Gaza nauwelijks binnenkomen vanwege «dual use»-risico's? Bent u bereid druk te zetten om te zorgen dat hulpmiddelen voor gewonde Gazanen weer naar binnen mogen?

Antwoord 9

Sinds begin maart, toen Israël een humanitaire blokkade afkondigde, is ruimte voor invoer van humanitaire goederen buitengewoon beperkt. Op 26 juli jl. kondigde Israël aan tijdelijke maatregelen (waaronder gevechtspauzes en veilige routes) te zullen treffen die een verbeterde invoer en Gazastrook. Sinds deze maatregelen werden aangekondigd is de humanitaire toegang echter nog niet voldoende verbeterd, waardoor veel burgers nog altijd verstoken blijven van humanitaire hulp. De catastrofale humanitaire noden in de hele Gazastrook onderstrepen de noodzaak van maatregelen om de invoer en distributie van hulp door professionele, gemandateerde hulporganisaties beter te faciliteren.

Nederland heeft het afgelopen jaar veelvuldig opgeroepen tot verruiming van niet alleen de kwantiteit van humanitaire goederen, maar ook de kwaliteit (e.g. mogelijkheid voor het invoeren van als *dual-use* aangemerkte goederen, bijvoorbeeld protheses of materialen voor het herstel van waterfaciliteiten). Het is onvoorstelbaar dat restricties op de invoer van goederen aangemerkt als *dual-use* als gevolg hebben dat bijvoorbeeld kinderen met geamputeerde ledematen geen toegang hebben tot protheses. Dit zal Nederland expliciet benadrukken in contacten met de Israëlische autoriteiten.

Vraag 10

Kunt u deze vragen beantwoorden voorafgaand aan de komende Raad Buitenlandse Zaken?

Antwoord 10

Het is niet gelukt deze vragen te beantwoorden voor de Raad Buitenlandse Zaken van 15 juli jl.